

Sławomir Oleszek
Gdańsk, 2022

Leung Bik

rys biograficzny mistrza

Leung Bik

O życiu Leung Bik'a (梁璧和) wiadomo niewiele. Do niedawna powątpiewano nawet w istnienie jego osoby, którą uważano za postać fikcyjną. Dziś wiemy, że urodził się w 1845 roku w Foshan, w rodzinie Han, jako drugi syn Leung Jan'a po pierworodnym Leung Chun'ie (梁春). Jego matka Cheng (鄭氏) była drugą żoną ojca. Według drzewa genealogicznego (梁贊家譜), możliwego do odtworzenia na podstawie rejestrów urzędowych prowadzonych przez władze chińskie, Leung Jan miał 3 żony, 9 synów i 8 córek.

Leung Chun był dzieckiem bardzo słabym i chorowitym. Podobnie jak niektóre inne dzieci Leung Jan'a: Leung Chung Wah (梁忠華), Leung Shu Wah (梁恕華), Leung Nim Wah (梁念華) zmarł przedwcześnie.

Leung Bik, po mandaryńskim Liang Bi He, był też nazywany „pan Bik” (先生璧), Bao Lin Hua jako Bo Lam Wah (寶林華) lub krócej Bo Lam (寶林), Yao Shi (瑶石), Xian Sheng Bi (先生璧), Da Shao Bi

(大少璧) i Tai Wah (態華).

Naukę frontalnego Zheng Shen Wing Chun (正身詠春拳) rozpoczął we wczesnych latach dziecięcych. Zanim do tego doszło, Leung Jan zaczął uczyć go gry na tzw. „chińskiej lutni” Pipa (琵琶), co miało doprowadzić do automatyzmu rozluźniania nadgarstków podczas wykonywania charakterystycznych technik Wing Chun (Ving Tsun). Najwcześniejszy taki instrument powstał przed wiekami za panowania dynastii Qin (秦朝), pomiędzy 221 p.n.e. - 207 p.n.e.

Po jakimś czasie, Leung Bik trafił pod opiekę szkoleniową nauczyciela Leung Jan'a, który był aktorem Opery Kantońskiej z „Czerwonych Dżonek” i nazywał się Wong Wah Bo (黃華寶). Dzięki temu w ciągu kilku lat opanował wraz z aplikacjami co najmniej 3 formy bokerskie: Siu Lim Tao Chum Kiu i Biu Jee, formę drewnianego człowieka Muk Yan Chong, formę 6 i pół techniki długiej tyczki, formę 8 cięć noży motylkowych i spójny z nimi system Qigong.

Około 1883 roku Leung Bik prowadził już aktywną działalność trenerską, co wynika z treści wydanego w 1926 roku miesięcznika Stowarzyszenia Foshan Jingwu (Chin Woo). Mowa tam o wyszkolonym przez niego mistrzu Wing Chun (Ving Tsun) Feng Xiao Li.

Fakt ten dopiero w 2016 roku ujawnił Zhang Xue Lian, który brał udział w realizacji projektu badawczego obejmującego wgląd we wszystkie linie Wing Chun (Ving Tsun), które w różnym czasie działały na terenie Foshan. Przy okazji kwerendy dokumentów i artefaktów natrafił na ten zapomniany 90-cio letni egzemplarz. Pozwoliło to wywieść wniosek, że Leung Bik posiadał uczniów w Foshan na długo zanim w 1909 roku w Hong Kong'u przedstawiono mu 16-to letniego Yip Man'a i w konsekwencji zaczął również jego nauczanie, które zakończyło się w 1911 roku.

Uważa się, że Leung Bik poza korektą i nauką form oraz Chi Sau, nauczył Yip Man'a używania wysokich kopnięć, to jest powyżej pasa, na przykład w gardło, oraz innowacyjnego podejścia do wykonywania technik i złożonych kombinacji Wing Chun (Ving Tsun).

Yip Ching, syn Yip Man'a powiedział, że Leung Bik przekazał jego ojcu 3 książki pochodzące od doktora Leung Jan'a, mające istotne znaczenie dla zrozumienia boksu Wing Chun oraz korelującej z nim tradycyjnej medycyny chińskiej.

Jeżeli chodzi o sprawy zawodowe Leung Bik'a, to nie związał ich z rodzinnym Foshan. W latach 90-tych XIX wieku przeniósł się do Guangzhou, gdzie brał czynny udział w ruchu konspiracyjnym miejscowego tongu Tientihui. Wraz z przyjacielem Lai Shi (黎氏) przeniósł swoje życiowe centrum w inne miejsce. W Hong Kong'u, w dzielnicy zasiedlonej przez Brytyjczyków Sheung Wan (上環) prowadził firmę obracającą produktami spożywczymi „Guanghe Huayang Grocery Company” (广和华洋杂货公司), oraz sklep „Gongheng Silk and Satin Shop” (公亨綢緞舖). Tam przy ulicy Cha Wei (乍畏街) handlował tekstyliami, jedwabiem i satyną, które produkowano w Foshan i Quanzhou (泉州), położonym nad Cieśniną Tajwańską w prowincji Fujian.

W dzielnicy Sheung Wan działał silny ośrodek polityczny zarządzający sprawami okupacji Hong Kong'u przez siły Królewskiej Marynarki Wojennej Royal Navy. Miejsce to stanowiło bardzo dobry punkt dla prowadzenia lokalnego handlu z widokami na możliwość przestawienia się w przyszłości na handel zagraniczny. Ulica Cha Wei nosi obecnie nazwę Jervois Street (蘇杭街) ponieważ 28 grudnia 1851 roku wybuchł tam ogromny pożar, który spalił targ Sheung Wan oraz setki otaczających sklepów i chińskich domów. W pożodze zginęło 30 osób. Straty w mieniu były tak duże, że konieczna okazała się przebudowa całej dzielnicy, którą nadzorował brytyjski generał-porucznik, ówczesny dowódca sił zbrojnych i Wicegubernator Hong Kong'u William Jervois. Stąd późniejsza zmiana nazwy Cha Wei na Jervois Street, która pozwoliła na upamiętnienie tamtych wydarzeń.

Leung Bik miał dwóch synów. Starszy, Leung Siu Hung (梁肇鴻) urodził się w 1880 roku i intensywnie trenował Wing Chun (Ving Tsun). Pomagał też ojcu w kierowaniu firmą Guanghe (广和), a potem założył nowy interes Zhonghe (中和). Młodszy od niego o 6 lat brat, Leung Shiu Kau (梁趙球) urodził się w 1886 r. W odniesieniu do jego osoby brak jest szerszych informacji biograficznych. Za Januszem Szymankiewiczem badającym problematykę Ving Tsun warto zaznaczyć, że z dostępnych danych wynika, iż Leung Shiu Kau przeniósł się na tereny północnego Wietnamu i zapewne za nim ruszyli przetartym szlakiem inni członkowie rodziny Leung. Ich dalsze losy to na chwilę obecną jedynie spekulacje.

W ostatnich latach syn Leung Siu Hung'a, będący wnukiem Leung Bik'a, Leung Man Lok (梁文樂) udostępnił jego stare fotografie, które zachowały się w rodzinnym albumie. Jedno z nich zamieszczono w artykule.

Leung Bik zmarł w Hong Kong'u 22 września 1911 roku. Niedługo potem upadła ostatnia dynastia cesarska, której był przeciwnikiem. W dniu 28 grudnia 1911 roku na tymczasowy Urząd Prezydenta wybrano Sun Yat Sen'a, którego życie również przenikało się z wybitnymi bokserami Wing Chun. Cztery dni później, 1 stycznia 1912 roku w efekcie rozstrzygnięć „Rewolucji Xinhai” (辛亥革命) została proklamowana Republika Chińska „Zhonghua Minguo” (中華民國), na którą Leung Bik czekał.

梁
璧
和

*Rekonstrukcja
odcisku osobistej
pieczęci Leung Bik'a,
zawierająca jego
dane osobowe*

KUNG-FU **Life**